

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1664

§. V. Et vt patiaris libenter ea quae tibi accidunt, semper mala aspice vt à
Deo tibi magno consilio immissa, etiam ea quae per malitiam humanam
obueniunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

guifuga; aliud medicus qui eam ulceri applicat: utitur hic sanguifuga genio, eamque sua natura dum permittit, medetur tua. Medici itaque Dei mentem attende dum pateris, non eius à quo pateris: sincera ea est, semper sancta, semper tibi beneuola, quamuis parùm tibi beneuoli utatur manu.

Vt ergo patiaris libenter ea quæ tibi accidunt, semper mala aspice, ut à Deo tibi magno consilio, emissa, etiam quæ per malitiam humanam eueniunt.

*Quomodo
excipienda
mala ex
trinsecus
aduenien-
tia.*

*Si malè
tibi est à mo-
ribus eius
quem facit
lè potes de-
uitare, eum
deuita.*

*Si euitare
non potes
scis eam
tibi à Deo
præstitam
patieri
materiam.*

AVdi modò, rationemque quâ motus animi compescas ne malò superueniente perturbetur, paucis accipe. Aut ea quæ ab homine pateris, vitio natura, genij inquam asperitati, moribus inconditis infusaque rusticitati tribuenda sunt; aut certè malignitati & peruerse deprauataque voluntati. Quod si ab hominis inconditi terreo genio, aut in iram nimis facili, & ad omnia stomachante ingenio, omniaque fastidiente tibi malè sit: hic rursus aut est eiusmodi, cuius commercium in manu tuâ sit facile euitare; aut verò is, cuius societas declinari non possit, aut matrimonij legibus, aut aliâ cohabitandi necessitate, quæ facile excuti non queat, disfunctionem minimè permittente. Dico igitur, difficilem tibi si quis se præbeat, cum quo familiarius agendi nulla aut saltem non magna est necessitas, cum certè deuites licet; habeat ipse res suas, ne perdat tuas. Neque verò si motes hominum asperos, si dieteria, si iniurias ingestas æquò animo perferre sapientis est, eaque sint præclara patiendi materia virtutisque exercendæ campus; non tamen sapientis est semper, mala quæ patiaris quærere, iisque sese sine magnâ ratione vltro ingerere. Vt quid enim indignationi & iræ, perniciam alterius rusticitatem meamque imbecillitatem mihi facile nocituræ, sine causâ me expono?

Quod si verò, aut per matrimonij, aut contubernij, aut propinquitatis, aut diurnæ cohabitationis, aut etiam viciniae leges, loco dimoueri non possis, neque facile euitare hominem, qui tibi aut per morbos, aut per corporis deformitatem & defectum,

24.

25.

Aut, aut per animæ vitiosas affectiones, subitam excandescen-
tiam, inconditos mores, tetricos vultus, insanos clamores, tor-
tiusque indolis asperitatem, difficilem societatem facit & coha-
bitationem porrò tetricam & amaram; istud tibi velim, vt per-
suadeas, Deo id ita designante & volente contigisse, non casu. à
Deo est in vnâ nauî quòd sitis; ita vos coniunxit, ita sanè enavi-
gandum est quod sulcus mare. Neque verò sine summâ id ratio-
ne, accuratque consilio ita statuisse censendus est.

26. An non enim liquidò demonstratum est, hanc tibi coniugem,
tibi verò hunc maritum; hos tibi parentes, tibi hos liberos; hos
affines, hos contubernales; hos præfectos, hos subditos, à Deo
destinatos, quòd ita rebus tuis conueniret? Quid verò est hic
maritus, hæc coniux, hic pater, hic præfectus, nisi hic homo his
vitijs implicatus, hæc indole, hoc genio, his quos auersaris mo-
ribus; atqui intemperiem illam austeritatemque, imò & condi-
tionis acerbicatem, nimium blandæ & in molliem declinanti
naturæ tuæ immiscendam censuit prouidus Deus, blanditijs ne
difflueres. Dotes exiguas, vultum ferocem, os asperum, tardum
ingenium patri attribuit aut marito, vt ad alta, cum non aspi-
rat, aut si aspirat cum non euehitur, modestè viuatis ambò, exi-
guâ contenti sorte; ne per altiora deuecti, altiori etiam ruinæ
pateatis. Humiles vos vult Deus: difficilemque pateris virum,
vt à mille difficultatibus expedire. An ergo totam ordina-
tionis Diuinæ seriem inuerti visis, vt ab hoc homine patiaris
nihil?

27. At inquires, ferendo non sum; nimium est tetricus, ne blan-
ditijs quidem emollitur; hoc enim verò malè me habet quod ex-
candescam illico, & tota in rixas feror: & hoc sine offensâ
Numinis non fit. Fateor malè agis, peccas quin imò. An verò
hoc Deo imputandum est, an vitio tuo? Corrige tu in te quod
exorbitat; & si ad hæc quæ nunc dico aduertis animum, facile
corriges; quæque nunc mentem exacerbant, patienter feres.
Deinde etiam scias, longè tibi melius esse tibi moueri
nonnumquam, in iurgia conditari linguam, in laehrymas oculos
diffluere, totamque cieri clamoribus domum, quam vel in ni-
miam efferi arrogantiam, & putido turgere fastu, vel per ni-
miam indulgentiam insanis amoribus irretiri, vel in alia deni-
que abire scelera, quæ tibi Dei Diuinarumque legum memo-

Nec mar-
gni refero
quòd ali-
quando in-
circo im-
patienter
fueris

riam

riam omnem obducerent, nimis tenera erga hominem affectione depravata. Utrobique cum vidit Deus male acturam te, maluit te aut cholera nimia, aut indignationis vitio, quam maioribus sceleribus exponi & implicari.

*Nec dicas
te Dei of-
fensa tangi.
falsum hoc
esse ostendi-
mus.*

Non fero tamen, inquit, Deum offendi tantopere; ab eo qui per summam iniuriam & calumniam me impetit, nolo sane offendi Deum. Ita fit; sed nec Deus honoris sui tenacissimus offendi vult: offensam tamen offensus fert. Quin & tu res, tanta post exempla? Iam vero, cum tam peruersi sint homines, ut per falsissimas detractiones, per calumnias impudentissimas in te impactas, non homines tantum, sed & Deum quoque pro libero, quo prae diti sunt arbitrio velint offendere; quin tu gaudes alienam malitiam in tuum bonum cedere, te cum impetunt relictis alijs, tibi que praesertim pra alijs, recte patiendi materiam subministrari? Dicamus sane quod res est, & faciam tollamus; non Dei te offensa perturbat, sed sensus tuus. Dei si honore tangeris, non minus certe Deo iniurius est qui alium quemcumque iniuste impetit, quam qui te. An tamen alienae iniuriae indoles, qui tuae ingemiscis? utrobique par Dei offensa est, sensus in te non par. Enimvero manifestum id est indicium, malis te tuis nimium tangi, dum non tangeris alienis. Tuis vero tangeris, quia Dei manum haec tibi mala, tuo bono immittentem non aspicias, hominumque vitia tamquam instrumenta adhibentis, tibi ut male fit; & dolorem illum ut elicias, quem tibi hoc temporis momento praeuderat esse utilem, & imprimis conuenire.

*Dei, artificium est, il-
lo uti, per
quem tibi
magis do-
leat in-
flum ma-
lum.*

Non itaque mihi posthac oggeras; ab hoc homine quidquam pati nolle te; nimis acerbis esse amicorum iniurias; filiorum contemptum & fastum, parenti grauissimum elicere doloris sensum; intolerabiles esse impactas a viro in dignitate posito calumnias, durius esse istas ab eo perferre, quam ab incognitis aut ab hostibus aut a plebeia proiectaque faece. Fateor ita est; neque hoc nescit Deus; nouit ipse quantum amaroris, quolibet ferat herba, medicinae quam adhibet. Itaque quia tantum tibi amatores sciebat hodie necessarium quanto nunc exacerbaris, idque animae tuae malis curandis appime competere, magna sane arte hunc hominem, hoc os, hanc linguam adeo maledicam, praeter ceteris omnibus de industria tibi admordendo selegit, ut maiorem

maiolem doloris sensum infligeret, idem ictus, qui aliâ illatus manu, aut nullum aut certe minorem sensum incussisset.

30. Neque abs re agit filium castigaturus pater, recentes & lentas virgas quæ in manus sumat, veteres vero & exsuccas aspernetur, magis istæ etsi doleant; hoc enim uero vult pater, castigare vult, non ablandiri aut minis agere. Quam uero id foret ridiculum, si verberibus exceptus puer, iram omnem in ferulam conuerteret, illam conuelleret, illam discerperet dentibus, illam sibi infestam fuisse clamitaret? Ah puer! quam parum tibi pænæ quas dedisti proderunt, instrumentis qui succenses, nec satis attendis castigantis patris beneuolam tamen & amicam manum: ignoscamus puero, puer est, & puerum prorsus agit.

31. Verum hoc sanè ignoscendum non est, quod puerorum instar, homines, instrumenta inquam per quæ nobis inferuntur mala, temerè & incautè attendimus. Oculos si vir es, altius erige; ferientis Dei manum aspice, illam agnosce, illam exoseulare, illam in omnibus lauda & adora; illudque constanter assero, minime perturbandum te, tibi quiscumque demum acciderit aduersus casus. Hanc certè contemplabatur constantiæ exemplar Iob, tum cum exutus omnibus, & ne ab vxoris quidem contumeliis liber, omnium ludibrio expositus, illud solum consolationis tantis adhiberet malis, *Manus Domini tetigit me*. Dæmonis manum cuius furore tot tantæque calamitates optimo viro fuerant inflictæ, disiecti greges, concussæ ædes, occisi liberi, immissa vlcera per quæ toto corpore sanies diffluebat; aut certè impotentis mulierculæ efferatam linguam, Iobum teregisse diceret alius; at uerò sapientior Iob, Domini manum agnoscit; eamque manum, quæ neminem tangit aut percutit, nisi in pondere & mensura, ideoque, etiam cum ferit, semper beneficam.

Itaque Dei mala immitentis manum aspice exemplo Iobi.

Iob 21.

32. Quid autem sapientissimus, tum uerò, si aduersa quæ patitur spectas, miserrimus David, cum à nefario filio Absalone Regno exactus, fugiens cum paucis, vitæ suæ consulturus prærupta montium conscenderet? Non satis infelix videbatur, nisi in impudentissimam belluam, Semei inquam effrenatum os incurret, qui veteres iras, ob ablatum à Deo Sauli propinquo suo Regnum, in Dauidem per summam contumeliam euomeret. *Vivum sanguinum* appellat, quasi Saulis homicidam, alieni Regni inuaforem improbum, quem iam sua sequantur scelera, toto quod

Et Davidis.

malè tenuerat, exactum regno. Neque verbis tantummodo infanisque vocibus, sed & saxis fugitium Regem per summam impudentiam imperit quasi patibularium scurram, nullâ habitâ neque viri ætate iam exactâ, nec etiam dignitatis regie ratione. Non tulit intolerandam audaciam, impudentesque latratus, fortissimus Abisai: & solitos, etiam in depressâ fortunâ, resumens spiritus, *quare, inquit, maledicet canis hic mortuus Domino meo Regi? vadam & amputabo caput eius.* Quid interim patientissimus David? *Demitte eum, inquit, vt maledicat: Dominus enim præcepit ei vt malediceret David. Et quis est qui dicere audeat, quare sic fecerit? O dignam Dauide vocem! Deum increpantem intelligebat David, & meritas aliquando se pœnas dare; à Saulis sanguine quamuis innocuus, homicidam nihilominus se agnoscebat, Vriæ innocentis cruore manus suas qui per summum nefas impie commaculasset. Saxa circumuolantia non à Semei, sed ex Dei sese castigantis manu immisâ cum aspiceret, supplex accipit & libens fert. *dimitte itaque eum vt maledicat, Dominus ei præcepit.* Quid? an etiam scelera præcipit Deus, *numquid in ore blasphemi Deus? rogat Ambrosius; absit: sed eo vsus est, ad humiliandum David.* maledicum esse Semei non voluit Deus, verùm libero impudentis hominis vsus est arbitrio. Itaque *præcepit*, idem prorsus est ac *dimisit*, seu naturæ suæ feroci & exorbitanti reliquit, vt illud rectè explicat Augustinus. Sic qui ferocientem & sanguini inhiantem canem, loro soluto, manu mittit, ferociam non indit cani, tantùm non inhiet: vagari canem liberè finit; solutus ille suò genio fertur & dentibus dilacerat inuentum pecus: Ita prorsus cum Deus ebullientem videret præ nimio dolore, vindictæque cupidine Semei sanguinem, neque obliterata adhuc esse, quæ multis iam annis animo inhærebant odia; Semei quidem *Dimisit* aptissimum Dauidi castigando instrumentum: Davidem verò eò loci & temporis exposuit, vt paucis circumuallatus cum esset, Regiæque potestate exurus, hostis sui semper in malum parati iniuriæ pateret. vnde id tandem consecutum est, vt ferocissima hæc bellua animos sumperit & audaciam impetendi virum alias fortissimum, quod sanè in Regiâ dignitate constituto Dauide, numquam ei in mentem venisset aggredi. Hæ sunt artes castigantis Dei; has vt agnouit David, Deum agnouit, Deum in Semei castigantem sese, supplex pertulit, nec inuitus.*

Illud

Quomodo
Deus vna-
tur scelera
alieno, vt
castiget
Davidem.

D. Ambrosius
in apolo-
g. Dauide
c. 6.

D. Augustinus
de gratia
lib. arborum
c. 20.

33. Illud certum est, Deum scelera non præcipere; hoc tamen etiam est verissimū, sceleratum hunc, scelestus esse cū velit, te potius quā alium quemvis quod impetat, id quidem ex Deo scelera permittentis dispositione contingere; calumniari cū velit impudens istud os, iniuste aliena inuadere cū sibi nefarius alter habeat præstitutum; certe in te quod recidant aliena scelera, id quidem à Deo esse fateor. *Et quis est qui audeat dicere quare ita fecerit?* an tibi rationes omnes sanctissimæ suæ voluntatis necesse est vt exponat? quod si tamen vis eas exhiberi, illud certè cum summo sacerdote Heli illico reponam, *Dominus est, quod bonum est in oculis suis hoc fecit, & quia bonum erat hoc fecit, 1. fortassis enim hæc tibi immittuntur mala, vt pro veteribus peccatis debitisque contractis olim, & necdum persolutis, pœnas des, omni post hæc ære futurus liber. per hos verò castigari te vult, quos fortè criminum socios habuisti. 2. fortassis virtutis exercendæ causâ hæc permittuntur; quod quidem in tentationibus semper est verissimum. 3. fortassis vt virium tuarum imbecillitatem experiare, Gratiæque Diuinæ perpetuam necessitatem agnoscas. nam vt rectè Ecclesiasticus, qui non est tentatus, quid scit?* 4. fortassis delectari vult Deus, cū te egregiè cum aduersâ fortunâ luctantem, & tandem omnia superantem lætus aspicit. Nam vt rectè Seneca *Ecce spectaculum dignum ad quod respiciat operi suo intentus Deus. Ecce par Deo dignum, vir fortis cum aduersâ fortunâ compositus; & quod mirandum est, victor.* 5. fortassis tot aduersitatibus aggrauaris, vt spiritus quos secunda fortuna nimium tuo malo extolleret, isto pondere deprimantur. 6. fortassis etiam aduersa Deus ingerit, vt per ea ipsa te efferat, idque ad artis suæ ostentationem; vt qui per contraria, felicitatem tibi prosperamque fortunam nouerit efformare. ita certè sentiebat per maledicam Semei linguam depressus Dauid, *dimitte, inquit, eum vt maledicat, si fortè respiciat Dominus; & reddet mihi dominus bonum pro maledictione hæc hodiernâ, & sanè re ipsâ reddidit Dauidi Deus cumulatissimè.*

Non est in-
quirèdum
studiosè
cur Deus
mala suis
immitto.

Congerit-
tur tamen
aliquæ ra-
tiones.

2.R.3.

Ecclesi. 34.

Sen. l. de
prouid.

34. Denique rationes omnes inuestigare infinita fuerit operæ, & vero minimè necessariæ. hoc mihi præ cunctis sufficit, à Deo mihi omnia immitti & infligi: homines verò, non esse nisi instrumenta castigantis Dei. Rursus quod bonum est id solum agit, illud itaque lætus dicam: *Bonum mihi Domine quia humiliasti me;*

Sufficit sci-
re à Deo
immitti,
vt iudica-
mus esse em
nostrum
bonum.

Psal. 118.

TRACTATUS

V u 2

hanc

hanc mihi obuolui fortunam, hos ventos ita in contrarium ver-
 ti, & bonum est Domine, & bonum mihi. hanc mihi infligi ca-
 lumniam, tam iniuste bona diripi, malum quidem raptori est,
 malum maledico, *sed bonum mihi Domine*. quod hæc mihi ab ami-
 cissimis, imo à liberis infligantur mala, malum ipsis quidem est
sed bonum mihi Domine & quidem optimum: neque meliori ra-
 tione, aut loco, aut tempore poterant hæc quæ patiore euenire, vt
 verè & benè paterer. Acquiescam igitur, nec tempori modum
 ponam. Interim *sit nomen Domini benedictum*. Nomen habes sa-
 pientissimi gubernatoris, dirige, verte, inuerte vela: nomen ha-
 bes sagacissimi medici, seca, vre, versa me meaque omnia *prout
 bonum est in oculis tuis*. Hoc certus sum, nihil effecturum te, quod
 nomini tuo officiat, imo quod gloriam tuam sanctissimamque
 Prouidentiam, non vsquequaque commendet, totique orbi non
 faciat manifestam.

TRACTA-